

21. januar 2019

Nordsøen-A-B-januar-2019.docx

Energi-, Forsynings- og Klimaminister Lars Chr. Lilleholt

Nye havmølleparker Nordsøen A og B

Vi er blevet bekendt med via pressen, at du har taget initiativ til en høring af de vestkystkommuner, der vil blive berørt af planerne for store havmølleparker i Nordsøen. Belært af erfaringerne fra processen omkring Vesterhav Syd og Vesterhav Nord vil vi gerne allerede på dette meget tidlige tidspunkt fremkomme med vores synspunkter, inden der træffes beslutning i forligskredsen bag lukkede døre på Christiansborg.

Om processen for Vesterhav Syd og Vesterhav Nord

Vi oplevede processen omkring Vesterhav Syd og Vesterhav Nord som en skamlet på demokratiet. Da man involverede offentligheden igennem VVM redegørelserne, herunder berørte borgere og virksomheder, var områdeudpegningen allerede besluttet i et politisk forlig. I VVM redegørelserne blev det præciseret, at områdernes afgrænsning ikke kunne diskuteres.

Alle indsigelser blev fejlet af bordet med den begrundelse, at et Folketingsflertal havde besluttet placeringen for at få billig strøm – en forudsætning som efterfølgende har vist sig ikke at holde. Ingen alternativer blev belyst. Argumentationen i VVM redegørelserne fra de statslige VVM myndigheder var på mange områder usaglig og rettet ind for at retfærdiggøre Folketingsflertallets beslutning om kystnære havmøller.

Vi har med stor tilfredshed konstateret, at Energiklagenævnet den 18. december 2018 har truffet afgørelse om at ophæve og hjemvise den del af Energistyrelsens afgørelse af 22. december 2016 (Etableringstilladelsen til Vesterhav Syd), der angår vurderingen af virkningerne på miljøet, til fornyet behandling. Dette med henblik på, at Energistyrelsen nu skal udarbejde et VVM tillæg, der omfatter det konkrete projekt, og først herefter træffer endelig afgørelse i sagen under inddragelse af den berørte offentlighed og med mulighed for klageadgang. Energiklagenævnets afgørelse har styrket os i troen på, at retssikkerhed fortsat er en bærende værdi i det danske samfund.

I etableringstilladelsen har Energistyrelsen overladt det til Vattenfall at sikre, at deres projekter for Vesterhav Syd og Nord overholder VVM redegørelsen. Vi kan med Energiklagenævnets afgørelse konstatere, at Vattenfall ikke har kunnet efterleve dette. Vi undrer os således over, at Energistyrelsens direktør offentligt har givet udtryk for, at Vattenfalls projekt for Vesterhav Syd overholder rammerne i VVM redegørelsen..

Vores tillid til Energistyrelsen under dit ministerium, der er ansvarlig for lovgivningen på energiområdet, kan være på et meget lille sted, når samme styrelse som VVM myndighed, får hjemvist en sag fra Energiklagenævnet. Endelig er vi forundret over, at du på statens vegne har indgået en bindende kontrakt med Vattenfall, inden dit ministerium har sikret, at de planmæssige forhold er i overensstemmelse med den lovgivning, som dit ministerium er ansvarlig for.

Bemærkninger til planerne for havmølleparker Nordsøen A og Nordsøen B

Vores bemærkninger sker med grundlag i en hurtig gennemgang af rapporten¹.

Vi kan af rapporten konstatere, at staten ønsker at etablere store havmøller ca. 20 km fra land og udefter på en ca. 80 km lang strækning af den jyske vestkyst fra Nymindegab i Syd til Thyborøn i nord. Vi taler formentlig om havmøller med en kip højde på minimum 200 meter og et samlet antal på minimum 100 stk.

Screeningsrapporten omhandler mange detaljer og emner, som skal vurderes nærmere i en kommende VVM redegørelse. Men: Ingen steder har vi fundet noget, der nærmere beskriver og vurderer, hvorfor man har valgt en placering af kæmpemøllerne kun 20 km fra land. Vi har ej heller kunnet se, hvordan screeningsrapporten forholder sig til det forhold, at det allerede er besluttet, at der skal etableres kystnære havmøller indenfor 20 km grænsen.

Af rapporten² fremgår det på side 42, at fjernzoneafstanden for 187,5 m og 260 m høje havmøller er henholdsvis 28 km og 34 km. Fjernzoneafstanden er i rapporten beskrevet, som den afstand hvor møllerne er så små, at det er svært at erkende dem som enkeltmøller – eller sagt på en anden måde: de vil fortsat kunne ses. Det betyder, at med en afstand på kun 20 km vil oplevelsen af det frie udsyn over Vesterhavet fortsat være begrænset.

Vi synes staten skal overveje, om det virkelig er velovervejnet, at placere de nye kæmpemøller kun 20 km fra kysten. Den jyske vestkyst er et af de allerstørste turistområder i Danmark, der især tiltrækker tyske turister. I den tyske del af Nordsøen har de tyske myndigheder etableret havmølleparken DanTysk (møllehøjde ca. 130 m) i en afstand af 70 km fra øen Sild, der for tyske turister er et alternativ til den danske vestkyst.

Vores betænkelighed ved placeringen kun 20 km fra land bliver for os et rædselsscenario, når man prøver at forestille sig de visuelle konsekvenser med de 2 kystnære havmølleparker Vesterhav Syd og Nord placeret mellem 4 – 9 km fra land, delvis i 2 rækker og så de nye kæmpemøller 20 km ude. Så er ødelæggelsen af den jyske vestkyst i hvert fald komplet!

Afslutning

Vi er tilhængere af havvindmøller, men under hensyn til bevarelse af vor natur med det frie udsyn over havet. Møllerne bør derfor placeres længst muligt fra land og dermed med minimal synlighed fra land. Som angivet i screeningsrapporten er der gode muligheder for at placere nye mølleparker med mindste afstand til kysten på 30 km i de angivne eksempler kaldet Nordsøen 1, Nordsøen Nord 2 og Nordsøen Syd, navnlig hvis der, som anførte i rapporten, er mulighed for krydsning af telekabler.

Vi synes, at det vil være udtryk for ”rettidig omhu”, hvis du tager initiativ til at revurdere, om det virkelig er Folketingsflertallets ønske at maltraktere den jyske vestkyst med kystnære havmøller og så yderligere føje et lag til af kæmpe havmøller fra 20 km og udefter.

Havmøller placeret 20 km ude fra kysten svarer nogenlunde til, hvad man kan opleve ved Horns Rev. Vi kan anbefale, at du og kommende forligspartnere ved selvsyn besigtiger kyststrækningen ud for Horns Rev møllerne for at få det bedst mulige beslutningsgrundlag for kommende havmøller.

¹ FINSCREENING AF HAVAREALER TIL ETABLERING NYE HAVVINDMØLLEPARKER - DECEMBER 2018 ENERGISTYRELSEN

² FREMTIDENS HAVMØLLEPLACERINGER - APRIL 2007 ENERGISTYRELSEN

Vi mener, at du og forligspartierne bør overveje, om det nu også er udtryk for fremsynethed, at placere kæmpemøller kun 20 km fra kysten, også set i forhold til, hvordan de tyske myndigheder agerer i den tyske del af Nordsøen.

For os, der berøres af ødelæggelserne forårsaget af de kystnære havmøller, vil en løsning med at flytte de kystnære havmøller ud og integrere dem i en kommende stor Nordsø havmøllepark være en god og anstændig løsning. Kystnære havmøller og en stor havmøllepark kun 20 km fra kysten og udefter vil være en skandale af hidtil usete dimensioner i dansk energipolitik. Hertil kommer, at prisudviklingen på havmøllestrøm, baseret på erfaringer fra den hollandske og tyske del af Nordsøen peger på, at der nu kan produceres strøm uden offentligt tilskud. Med de nuværende strømpriser vil Vesterhav Nord og Syd udløse et tilskud på ca. 3 mia. kr. i tilskudsperioden (50.000 fuldlasttimer, forventeligt ca. 11-12 år afhængig af vindforhold i perioden). Økonomisk ansvarlighed bør være endnu et argument for at droppe de kystnære havmøller i den nuværende form.

Vi mener, at Energiklagenævnets hjemvisning af etableringstilladelsen for Vesterhav Syd bør give dig og dit ministerium anledning til en intern ransagelse over, hvorfor statens håndtering af de kystnære havmøller er endt, som tilfældet er. Og hvordan har Energistyrelsen på statens vegne kunnet indgå en tilsyneladende bindende kontrakt med Vattenfall uden sikkerhed for, at plangrundlaget ville blive godkendt? Vi vil – indtil videre - afholde os fra at bruge ordret skandale, da der fortsat er mulighed for revurdere projektet for de kystnære havmøller!

Til jeres videre overvejelser vedlægger en skitse udarbejdet af Arkitekt MAA Lars Schwartz Hansen, januar 2019.

På vegne af

Foreningen StopVesterhavNord
Jens Kaasgaard – tlf.: 40327620 – email: jens.kaasgaard@gmail.com

Foreningen StopVesterhavSyd
Preben Greibe – tlf.: 23717884 – email: greibe@mail.tele.dk

Sammenslutningen af sommerhusgrundereforeninger
Thue Amstrup-Jørgensen – tlf.: 23734760 – email.: tajconsult@mail.dk

Kopi til:
Medlemmer af Folketingets Energiudvalg
Borgmestrene i Lemvig, Holstebro og Ringkøbing-Skjern kommune.